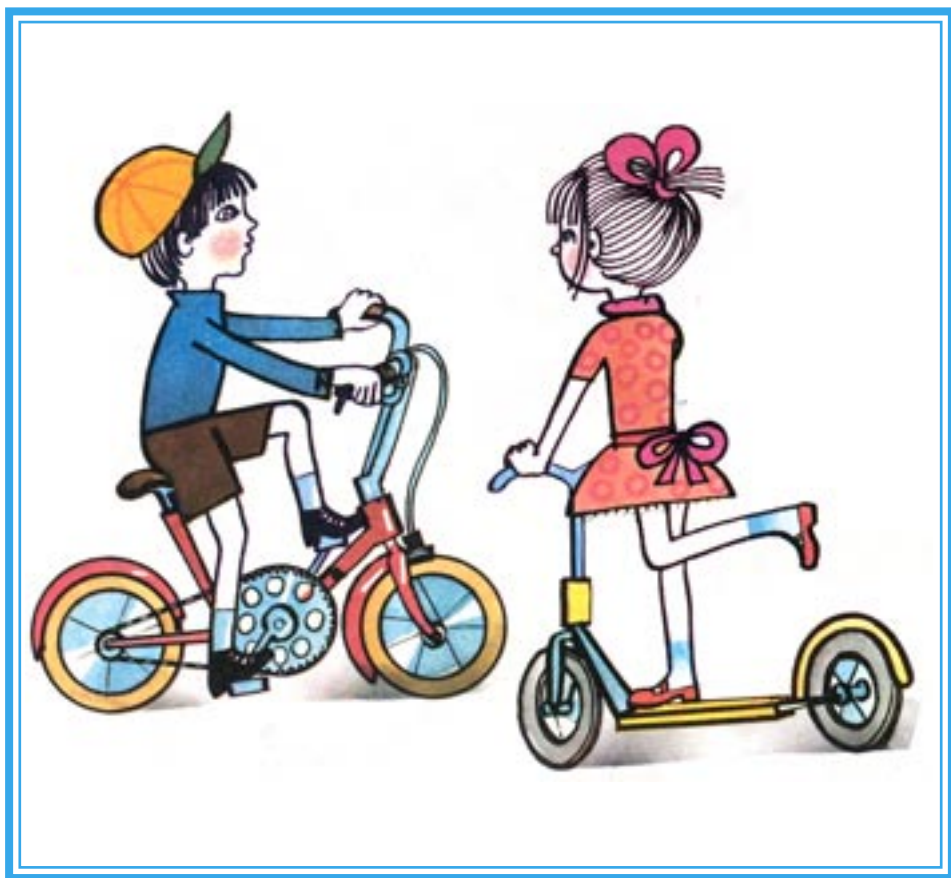

Cesta

6-7
2007

KŘESŤANSKÝ ČASOPIS PRO DĚTI

cena 5 Kč

Milostivé léto	4
Biblická jména – H	6
Osobnost měsíce.....	7
Skřivánčí slzy	8
Tábor broučků 2007	10
Učíte se anglicky?	11
Výtvarně-literární soutěž	12
Rostliny v Bibli	13
Soutěž o tři knihy.....	14
Pozvánka na pouť do Škodějova	15
Píseň pro děti na pouť do rodného kraje dr. Karla Farského	16

Vydavatel: Ústřední rada Církve československé husitské
 Adresa redakce: Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6, tel.: 220 398 107
 Šéfredaktorka: Mgr. Jana Krajčířiková, e-mail: jana.krajcirikova@ccsh.cz
 Tisk: Grafotechna Print s. r. o.
 Distribuce: A.L.L. production s. r. o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9,
 tel.: 234 092 851, e-mail: predplatne@predplatne.cz
 Objednávky a reklamace vyřizujte, prosím, přímo s distributorem.
 Ilustrace: H. Rokytová a archiv časopisu Cesta
 Registrováno pod číslem MK ČR E 8426 dne 2. 2. 2000

Milý Pane Bože,
děkuji ti za to, že nás máš všechny stejně rád.
Neumím si ani představit, jak to dokážeš,
že si na každého z nás uděláš čas.
Chtěla bych být jako ty,
nezapomínat kvůli svým problémům a starostem
na lidi, kteří jsou mi blízcí.
Moje babička je teď vážně nemocná a já mám pocit,
že jsem toho hodně zameškala.
Tolik bych jí toho chtěla ještě říct...
Prosím tě, Pane Bože,
je-li to možné, ať se uzdraví.
Amen.

Jan Žáček: Všechny moje veverky

Rozsáhlá bajka, ve které se zvířata, veverky, chovají přesně jako lidé, připomíná anglosaskou literaturu.

Knihu objednávejte na adrese redakce
Cena: 260,- Kč

Ach, jak se všichni každý rok těšíme na prázdniny a dovolené! Plánujeme dlouho dopředu, kam pojedeme, co podnikneme, představa, že nebudeme muset do školy nebo do práce, nás naplňuje nadšením...

Je to pochopitelné, každý potřebuje čas od času pořádný odpočinek, aby se pak mohl zase s novými silami a chutí pustit do další práce. Lidé, kteří na to zapomínají a pracují denně, mnoho hodin a bez přestávky, s pocitem, že práce je to nejdůležitější na světě, dříve nebo později poznají, že bez odpočinku se dlouho žít nedá.

Je to tak jasné a očividné, že vás jistě nepřekvapí, že také Pán Bůh na odpočinek pamatoval – jak víme, odpočíval sedmý den, potom, co stvořil náš krásný svět, víme také, že jedním z Desatera přikázání je nezapomínat na den odpočinku – neděli.

„Víkendy“ to ovšem nekončí – čas od času je potřeba si udělat pořádné prázdniny. A ty „Boží prázdniny“, o kterých vám chci vyprávět (mimo chodem, v Bibli se o nich píše ve Třetí knize Mojžíšově – Leviticus, ve 25. kapitole), trvají hned celý rok! Že jste o nich nikdy neslyšeli? Pravda, dnes už se nedodržíjí, což je asi škoda, protože tomu našemu uspěchanému způsobu života by to jistě prospělo...

Ale poslouchejte, jak to všechno bylo. Když Izraelci putovali z egyptského otroctví, na hoře Sínaj s nimi Hospodin prostřednictvím Mojžíše uzavřel smlouvu – když budou dodržovat jeho nařízení, Bůh jim dá zemi zaslíbenou, bude se o ně vždycky starat a ochraňovat je. Těch nařízení však bylo mnohem víc než jen známé Desatero. Pán Bůh totiž dobře ví, že lidé jsou jak malé děti a nevědí, co je pro ně dobré, a že je lepší jim to říct. Jenže oni si většinou myslí, že to vědí líp, a proto často neposlouchají...

Ale zpět k milostivému létu. Jedním z nařízení, které dal Hospodin Izraelcům, bylo, aby každý sedmý rok se stal rokem odpočinku. Po šesti letech pilné práce na poli a na vinici, setí, prořezávání a sklizení, sedmý rok se pracovat nebude – ani sít, ani sklízet. Odpočívat budou nejen lidé, ale i pole a vinice. Protože i půda si potřebuje odpočinout, aby mohla znovu dávat bohatou úrodu. Dnes to řešíme různými umělými hnojivy, což jistě není zdravější.

Říkáte si, co lidé pak celý ten rok dělali? Jen tak leželi v posteli a nudili

se? To jistě ne, i když na druhou stranu, jednou za čas se pořádně vyspat, i to je pro některé z nás velký sen. Ale zkuste chvíli přemýšlet, jak často vás dospělí odbudou větou: „Nemám na to čas!“ Jak by to bylo úžasné, kdybychom si během tohoto roku odpočinku udělali na všechny tyto věci čas – na hraní, na to sednout si spolu a povídat si, navštívit své příbuzné a přátele, podniknout dlouho odkládaný výlet... Na to všechno a spoustu jiných věcí bychom měli čas. A samozřejmě také na Pána Boha. Protože i v jeho případech se často vymlouváme, že jsme příliš unavení, nemáme čas – na modlitbu, na to, abychom si přečetli kousek Bible...

Pravda, rok prázdnin asi mít nebudeme. Stále jsou tu však naše dva prázdninové měsíce a každý týden končí nedělí. A když se chce, i jediný den se dá prožít tak, že je cennější než celé měsíce.

Tak vám přeji ty nejúžasnější prázdniny, hezky si odpočiňte a zažijte co nejvíc dobrodružství, na která pak budete moci vzpomínat celý příští rok!

Jana Krajčířiková

Na „H“ začíná vůbec nejčastěji uváděné jméno v Bibli – Hospodin (Jah-ve). I když to vlastně není skutečné jméno, spíš vyjádření toho, že je nám Bůh nablízku, že je to náš Spasitel. Když se Mojžíš setkal s Hospodinem, který mu dal za úkol vyvést Izraelce z egyptského otroctví, chtěl Mojžíš znát jeho jméno, aby mu Izraelci věřili. Bůh na to Mojžíšovi odpověděl: „Jsem, který jsem.“ Chtěl tak Izraelce ujistit, že je stále přítomen a připraven jim pomoci.

Když už mluvíme o Izraelcích neboli Židech, jejich jiné označení také začíná na „H“ – Hebrejci, odtud také jazyk hebrejštiny.

A zde jsou už další jména začínající na „H“, která jsem v Bibli našla:

Hagar (Gn 16. kapitola) – egyptská otrokyně Abramovy ženy Sáráj. Protože Sáráj byla neplodná, dala jí Abramovi za ženu, aby s ní mohl mít děti. Skutečně mu porodila syna Izmaela, který se stal praotcem Arabů. Jinak však čin Sáráj přinesl rodině spíš potíže, protože Hagar se nad ni začala povyšovat.

Hósea (2 Kr 17,1) – poslední král izraelský, „kraloval devět let a dopouštěl se toho, co je zlé v Hospodinových očích“. Dostal se pod nadvládu asyrského krále.

Haman, syn Hamedatův (Ester) – o statečné královně Ester (jinak také Hadasa – Est 2,7) jsme se již zmiňovali (v dubnové Cestě), právě tento muž chtěl nechat vyhladit židovský národ a ona mu v tom spolu se svým bratrancem Mordokajem, který ji vychoval, zabránila.

Herodes – toto jméno se v Novém zákoně vyskytuje několikrát, celkem se tu totiž setkáváme se třemi židovskými králi, takže se to může trochu plést. Tím prvním je Herodes Veliký, který chtěl zabít právě narozeného Ježíška, a proto s ním rodiče utekli do Egypta (Mt 2. kapitola). Dalším Herodem je tetrarcha Herodes Antipas, který vyslychal Ježíše před jeho ukřižováním (L 23. kapitola). Nechal také uvěznit Jana Křtitele, který jej kritizoval za jeho poměr s manželkou bratra Filipa Herodiadou. Na přání její dcery Salome jej dokonce nechal zabít (Mt 14. kapitola). S dalším Herodem, Agrippou, se pak setkal apoštol Pavel (Skutky 25. kapitola).

Dr. Karel FARSKÝ

(* 26. 7. 1880 Škodějov u Semil,
+ 12. 6. 1927 Praha)

- zakladatel a první patriarcha
Církve československé (husitské)

Karel Farský vystudoval teologii na Karlově univerzitě v Praze a působil pak jako římskokatolický kněz a středoškolský učitel náboženství v Praze a v Plzni. Po vzniku Československa se stal předsedou Klubu reformního duchovenstva. Klub sdružoval duchovní, kteří cítili nutnost reagovat na pokrok ve vědě i víře a snažili se zavést v církvi potřebné reformy, např. český jazyk při bohoslužbách či větší podíl věřících na správě církve. Protože však byli papežem odmítnuti, rozhodli se nakonec založit novou církev československou. Dr. Karla Farského lze právem považovat za jejího duchovního otce, napsal pro ni jedinečné Základy náboženství křesťanského, Liturgii, Zpěvník, učebnici, celou řadu článků a Postil (kázání). Na sněmu roku 1924 byl zvolen jejím prvním patriarchou. Neustále cestoval po naší zemi ale i do ciziny, kde novou církev obhajoval na ekumenických konferencích, sloužil bohoslužby, často pod širým nebem, protože vznikající náboženské obce ještě neměly vlastní kostely či sbory, přednášel, psal. Jeho chatrné zdraví takový nápor práce nevydrželo a dr. Karel Farský umírá v Praze 12. června 1927. Letos si připomínáme 80. výročí jeho úmrtí – viz též pozvánka na pouť do Škodějova na str. 15.

Můj dědeček byl zvláštní člověk. Na dospělé měl povětšinou zlost, ale nás, děti, měl rád a rád měl také zvířata. Především ptáci byli jeho miláčkové. Často jsme ho přistihli, jak na zahradě pod stromy vroucně naslouchá zpěvu ptáků. V takové chvíli mu v očích vždycky zazářil podivuhodný jas... Dědeček byl v podstatě mlčenlivý. Když však dostal chuť, dal se do vyprávění a potom mu z úst plynuly mnohé podivuhodné příběhy jako voda z pramene.

Bylo mu už přes devadesát let, když jsem ho jednou navštívil. Seděl pod svou oblíbenou jabloní. Zlaté sluneční paprsky prozářily všechny kouty zahrady, poupata stromů se radostí rozpínala a ptáci skoro zapálili keře veselými písněmi. Bylo jaro.

Když mě uviděl, odpověděl mi na pozdrav takovouto otázkou: „Jestlipak rozumíš zpěvu ptáků?“

Když viděl můj udivený pohled, zavrtěl hlavou a pravil: „Tak se mi zdá, žeš vychodil tolik škol nadarmo. Věž, že i ptáci umějí mluvit. Touto dobou na jaře říká malá sýkorka: Bohu díky, že je konec zimy. Před chvílí ťukal datel na suché větve hrušně a říkal jako učený lékař: Nemocná. Nemocná. Každý pták mluví. Skřivan se vznese za rosného svítání k modré obloze a jako malounek dirigent jásavě hlásá: Sláva Bohu. Sláva Bohu. Ostatní houfy ptactva to slyší a šťastně odpovídají: Kristus vstal. Kristus vstal.“

Naslouchal jsem dědečkovým slovům s údivem. „Tys ještě nikdy neslyšel

příběh o ptácích? Tož se tady posad', povím ti jej. Když při stvoření světa došlo na ptáky, měl Pán Bůh dobrou náladu. Proto je jeden pták hezčí než druhý. Nejhezčí a nejmocnější byl královský pták.“

Zvědavě jsem se zeptal: „A který byl ten královský pták?“

Dědeček mě však nepokládal za hodna odpovědi a pokračoval s pohledem upřeným do dálky: „Po stvoření člověka požehnal Bůh i ptákům rka: I vy mluvte. A v té chvíli se ptákům rozvázal jazyk. Brzy se dobře spřátelili s prvním párem lidí. Chocholoušek si rád sedal na Adamova ramena. A když si Eva zdřímla pod stromy krásné zahrady, budil ji slavík. A když je začal svádět had, napomínala je moudrá sova: Bude zle! Ale neposlechli ji. Zhřešili. Proto je Bůh vyhnal z ráje. Od té doby se ptáci s lítostí dívali na těžký a bolestný život svého přítele – člověka. Jednoho dne svolali na návrh sovy shromáždění a rozhodli se, že v zájmu člověka pošlou k Pánu Bohu poselstvo.“

Chtěl jsem se znova ptát, ale dědeček mi pokynul, abych mlčel. „Stalo se tak, jak rozhodli,“ pokračoval. „Pod vedením královského ptáka zamířilo poselstvo do jasného nebe před Pána Boha. Když Hospodin spatřil své oblíbené ptáky, zeptal se tiše: Co děláte tady, kam jindy ani ptáček nezaletí? Královský pták, který byl, abych na to nezapomněl, velmi pyšný, začal svou řeč domýšlivým hlasem: Pane, přišli jsme k tobě v zájmu svého přítele – člověka. Protože jedli ovoce ze zakázaného stromu, vyhnal jsi je z ráje. Od té doby se hodně trápí. Přišli jsme sem proto, že tvůj rozsudek pokládáme za nespravedlivý. Chtěli bychom...“

Hospodinův hřímající hlas řečníka zastavil. Mlč, ty bezvýznamný ptáku. Jak se opovažujete volat mě k odpovědnosti? Vraťte se ihned na zem. Poslyšte však můj rozsudek: Buďte němí! A ty, královský ptáku, buď od této chvíle obyčejným, šedým vrabcem.

Královský pták se ihned proměnil ve vrabce. Oněmělé hejno ptáků pak sklíčeně odletělo zpátky na zem. Od té doby létali ptáci němě nad zemí.

Když pak byl Boží Syn ukřižován, usedli ptáci na golgotské stromy a zůstali ve větvích v němém smutku. Skřivánek si sedl na Kristův kříž. A jak se rmoutil, z očí mu tekly slzy... A ty slzy padaly na rty trápícího se Ježíše a ztišily mu bolest. Pán se s vděčností podíval na malého skřivánka... Když

Krista sňali z kříže a uložili ho do hrobu, ptáci se usadili kolem. A třetího dne, když se hrob otevřel a vstal z něho vzkříšený Ježíš Kristus, srdce ptáků naplnila radost. Skřivánek šťasten vyletěl do výše. A tehdy se stal div. Ptáci, do té chvíle němí, se ozvali. Skřivánek šťastlivě zpíval: Sláva Bohu. Sláva Bohu. Ostatní ptáci mu odpovídali s jásavou radostí: Kristus vstal. Kristus vstal.“

Když to dědeček vyprávěl, i v jeho očích se skvěla velikonoční radost. Pak vstal, položil mně ruku na rameno a pravil: „Nikdy nezapomeň, chlapče, že nám Pán Bůh odpustil pro Kristovu krev a ptákům pro skřivánčí slzy, které stékaly na Kristův kříž. Od té doby dovedou zase mluvit. Nezapomeň na to, že jen ten rozumí jejich mluvě, kdo je má rád. Měj ptáky rád.“

Béla Finter

přel. Daniel Kotszászky
a Zdeněk Svoboda

TÁBOR BROUČKŮ 2007

se jako loni koná v Krkonoších ve Velké Úpě,

termín: **4.–11. srpna 2007,**

téma: **Události kolem narození Spasitele.**

Bližší informace a přihlášky:

Krasava Machová: 321 722 944; 720 668 098;

krasava.machova@centrum.cz

9. Svatodušní svátky (Letnice)

Ježíš Kristus, 40 dní po svém vzkříšení, se vrátil zpět k Bohu, svému Otci. Tomuto dni říkáme Nanebevstoupení. Slíbil však svým učedníkům, že jim pošle Ducha svatého, aby nebyli sami. To se stalo o Letnicích. Na učedníky sestoupily ohnivé jazyky a oni se přestali bát a začali mluvit o Božích skutcích. Mluvili v mnoha jazycích, takže jim každý rozuměl. Mnoho lidí jim uvěřilo a chtěli se nechat pokřtít. Tento den vznikla křesťanská církev.

10. Our Summer Camp

I look forward to every summer holidays very much. Usually I spend a couple of weeks with my granny, sometimes we go with my parents to the seaside, but every year I go to our summer camp. I cannot imagine my holidays without it. I have already many friends there and we have always a great fun together. Leaders prepare an interesting program for us every year. It relates to some Biblical story every time and we play lots of games about the story. This year for example we will learn about the first Israeli kings – Saul and David. There is also a beautiful lake where we can swim and large woods around.

Slovíčka:

summer camp ..... letní tábor

a couple of weeks ..... pár týdnů

to have a great fun ..... ohromně se bavit

to relate to some Biblical story ..... týkat se některého biblického příběhu

Milé děti, v letošní únorové Cestě jsme vás informovali o vyhlášení a podmínkách výtvarně-literární soutěže sociálního odboru Úřadu ústřední rady ČČSH na téma Kdo je můj bližní. Dne 30. 4. 2007 se sešla porota ve složení: ses. farářka Buttová, br. farář Čmerda, ses. Doubravová, ses. Krajčířiková, ses. farářka Krausová, aby si prohlédla všechna došlá díla. Celkem jsme dostali na 40 obrázků a dvě básně. Protože všechny práce byly velmi krásné, ocenění zasluhují všichni autoři bez rozdílu. Porota nicméně v každé věkové kategorii vybrala několik dětí, které získaly zvláštní ocenění poroty za výtvarné ztvárnění tématu.

Jsou to:

1. kategorie 6–7 let: **Markéta Meierová, Anna Macháčková, Jana Nývltová**
2. kategorie 8–9 let: **Marie Brátová, Nikola Fundová, Veronika Pochová**
3. kategorie 10–13: **Jožin Farkas, Adéla Siudová**

V literární soutěži byly oceněny oba došlé příspěvky, jmenovitě od **Lucie Petráňové** a **Davida Vlčka**.

Rozhodli jsme se, že v Cestě postupně všechny tyto obrázky i básničky otiskneme, dnes tedy začínáme obrázkem od Markéty Meierové.

Lilie

S touto krásnou květinou se můžete setkat i u nás, i když dnes již spíše v zahrádkách či obchodech s květinami. Ve volné přírodě roste např. lilie zlatohlavá, je už ovšem vzácná.

Bílá lilie je symbolem čistoty a nevinnosti. Můžeme o někom slyšet, že je čistý nebo bílý jako lilie.

V Bibli o lilii čteme např. v knize proroka Ozeáše (14,6). Hospodin slibuje, že když se k němu Izraelci v pokání navrátí, odpustí jim a „bude Izraeli rosou, ten rozkvetne jako lilie, zapustí kořeny jako libanonský cedr“ (o cedru jsme si vyprávěli minule).

Lilie se také několikrát objevují v Písni písní, která je sbírkou svatebních písní a opěvuje lásku (např. 2,1–2; 2,16; 5,13; 6,3). Je to krásné, když například milá přirovnává rty svého milého k liliím, z nichž kane tekutá myrha.

Když král Šalomoun stavěl Hospodinu chrám, nechal též zhotovit dva vysoké sloupy do chrámové předsíně. Jsou podrobně popsány v První knize královské. Hlavice obou sloupů byly zakončeny lilií čtyři lokte vysokou (1 Kr 7,19).

Asi nejznámější zmínkou o lilii v Bibli je však Ježíšova řeč o zabezpečení života. Říká svým učedníkům, aby neměli starost o to, co budou jíst nebo nosit na sobě, vždyť Pán Bůh se o ně postará, tak jako se stará o ptáky, trávu a všechno své stvoření. „Podívejte se na polní lilie, jak rostou: nepracují, nepředou – a pravím vám, že ani Šalomoun v celé své nádheře nebyl tak oděn, jako jedna z nich. Jestliže tedy Bůh tak obléká polní trávu, která tu dnes je a zítra bude hozena do pece, neobleče tím spíše vás, malověrní? Hleďte především Boží království a spravedlnost, a všechno ostatní vám bude přidáno.“ (Mt 6,19–34; L 12,22–34).

Jana Krajčířková

Hádanky

Tentokrát máte, děti, čas na vyřešení našeho úkolu až do poloviny září, tak si pěkně přes prázdniny potrapte hlavičky! Kdo nám poštou nebo e-mailem pošle správné odpovědi, může vyhrát knihu. Jména výherců i řešení najdete v říjnové Cestě.

1. Po louce šel chlapec a nad ním letěly husy. Chlapec na ně zavola: „Kolik vás je?“ Jedna z hus odpověděla: „Kdyby nás bylo dvakrát tolik, kolik nás je, a ještě dvakrát tolik a kdybychom k tomu připočítaly tebe a potom kdyby nás bylo zase dvakrát tolik a ještě dvakrát tolik, tak by nás bylo sto. Kolik hus tedy letělo nad loukou?“
2. Jeden muž kupoval vždycky na podzim brambory pro rodinu. Zaplnily bednu, která byla velká 1 m x 1 m x 1 m. Časem však bedna ztrouchnivěla a muž šel koupit novou. V obchodě mu s politováním řekli, že tak velké bedny nemají, ale že mu mohou prodat bedny velikosti 0,5 m x 0,5 m x 0,5 m. Kolik by jich muž musel koupit, aby nahradil původní bednu?
3. Dva lidé jdou na horu Říp. Jeden z nich je synem toho druhého, ale ten druhý není otcem toho prvního. Kdo to tedy je?
4. Hlemýžď chce vylézt na zeď vysokou 10 cihel. Ve dne vyleze tři cihly nahoru, ale v noci spadne o dvě cihly dolů. Kolikátý den bude nahoře?

Blahopřejeme výhercům soutěže z dubnové Cesty:

Josef Máj z Mladé Boleslavi

Šárka Pomicháková z Kolína

Tereza Stržíňková z Kojetína

Milé děti,

zveme vás na návštěvu do rodného kraje prvního patriarchy naší církve dr. Karla Farského. Co vás čeká a co můžete zažít?

V sobotu 16. 6. 2007 se nejdříve můžete zúčastnit **od deseti hodin** bohoslužby, která se bude konat **ve Škodějově u Semil** na louce pod širým nebem.

Při této bohoslužbě vystoupí pěvecký sbor Jizerka a také vy si společně zapíváte písničky, které jsou vytištěny v tomto čísle Cesty.

Odpoledne od 14 hod se promění sbor v Semilech v divadlo s kulisami a děti z Prahy sehrají biblické představení plné pěkných písniček „O dvou králích Saulovi a Davidovi“.

Po divadle vás bude čekat něco dobrého k občerstvení a pak ještě krátká procházka na blízkou vyhlídku.

Jako památku na tento pěkný den si každý odnese..., ale to vám teď neprozradím, to bude překvapení.

Kdo tedy chcete toto všechno vidět, slyšet a zažít, přijedte do Škodějova. Moc se na vás těšíme.

Dana Kalivodová

písnička na začátek

1. Slun-ce svi - tí, tak se do - bře dí - - vej, a buď
bliz - ko to - mu, kdo je sám. Do - brou zpřé - vu dál li - dem
zpí - vej: „Bo - ži lás - ka sklo - ni - la se k nám!“

BUDIŽ CHVÁLEN

Musical notation for the song "BUDIŽ CHVÁLEN". The first line of music is in G major (one sharp) and 2/4 time. The lyrics are: Ba - diš chválen Je - ší Král, a - le - lu - já, bu - diš chválen Je - ší. The second line of music is in E minor (no sharps or flats) and 2/4 time. The lyrics are: Král, a - le - lu - - - - - já.

2. V Betlémě se narodil, aleluja,
syn Boží i lidský byl, aleluja.
3. Na Golgotě umíral, aleluja,
triumfálně z hrobu vstal, aleluja.
4. Chce nám hříchy odpustit, aleluja,
níco s náj když budem žít, aleluja.
5. Jednou přijde okamžik, aleluja,
kdy mu vzdáme čest a dík, aleluja.
6. = 1.

První sloka se zpívá jako refrén mezi všemi ostatními slokami.